

вого дискурса учитывают сохранение коммуникативной функции, структуры и одинаковое отображение реальности в исходном тексте и тексте перевода. Степень переводческой эквивалентности можно исследовать эмпирически с помощью функционально-стилистического анализа текста. Материальной базой могут послужить как тексты переводов, так и параллельные тексты.

Ключевые слова: исходный текст, деловой дискурс, динамическая эквивалентность, эквивалентная связь, нормативная эквивалентность, переводность, текст перевода.

Baklan Iryna. Equivalence in Translation of Business Discourse. There is normative equivalence between source text and target text which means usage of definite language norms towards a choice of language tools on syntactical and lexical levels. Extralinguistic and sociolinguistic factors of text formation, perception and interpretation are to be taken into account in business discourse translation. Measures of genre classification are text exhaustiveness, homogeneity and completeness. The business discourse translation strategies include saving of communicative function, text structure and similar reality representation in source and target texts. The equivalence degree can be researched empirically with the help of functional-stylistic text analysis. Material resources could be both translations and parallel texts.

Key words: source text, business discourse, dynamic equivalence, equivalent connection, normative equivalence, translatability, target text.

Стаття надійшла до редколегії
14.02.2013 р.

УДК 81'373.2

Володимир Мозговий

Офіційна передача російських особових імен українською мовою (прикладі словникових статей на букви «Б – Д»)

У статті акцентовано, що проблему стандартизації власних назв слід вирішувати не через їхнє «підлаштування» під українську парадигму, а через єдині підходи до презентації в українській пропріальній культурі з погляду права, за якими тільки власник зможе розпорядитися долею свого імені, враховуючи специфіку іншої мовної системи. Нове осмислення головного призначення онімної лексики – бути засобом передачі юридично точної інформації про власника імені – передбачає й актуалізацію нового соціально-правового методу його ідентифікації засобами іншої мови. Відповідно до цього методу запропоновано словникові статті передачі російських особових імен українською мовою в контексті права (букви «Б – Д»).

Ключові слова: пропріальна культура, атрибут права, метод соціально-правової ідентифікації власних назв, фоніми, графоніми, морфоніми.

Постановка наукової проблеми та її значення. Кількість проблем, пов'язаних із передачею споріднених імен, що функціонують у спільній пропріальній культурі, не зменшується при відбудові незалежної Української держави, що стала на шлях національного-демократичного розвитку. Її підкреслена національна доктрина вимагає толерантного ставлення до представника будь-якої національної спільноти, збереження найменших проявів культури в різних її формах і поваги до будь-якого оригінального права на ім'я, що зміцнює й збагачує багатонаціональну країну культурно-мовним різнобарв'ям. У цьому контексті проблему стандартизації власних назв слід вирішувати не через їхнє «підлаштування» під українську парадигму, а через застосування єдиних підходів до їхньої презентації в українській пропріальній культурі з погляду права, за якими тільки власник зможе розпорядитися долею свого імені, враховуючи специфіку іншої мовної системи [3].

Нове осмислення головного призначення онімної лексики – бути засобом передачі юридично точної інформації про власника імені – передбачає й актуалізацію соціально-правового методу його ідентифікації засобами іншої мови.

Актуальність підходу до власних назв як категорії права зумовлює необхідність створення юридичних словників їхньої офіційної передачі в умовах України (передусім російсько-українських).

Мета статті – продемонструвати соціально-правовий метод ідентифікації онімів на прикладі офіційного функціонування російсько-українських особових імен.

Виклад основного матеріалу й обґрунтування отриманих результатів дослідження. Розуміння власної назви як головного атрибута, що супроводжує розвиток правових відносин, потребує його адекватної соціальної ідентифікації на основі визначення можливих міжмовних фонетико-графічних і морфологічних змін в онімах (ідеться про фоніми, графоніми й морфоніми [1]). Для методики презентації власної назви основним є не правопис чи переклад слова (мовна площина), а робота з денотатом щодо збереження в документах правової інформації про первинного (або сучасного) власника (юридична площина). Як приклад можна навести варіанти деяких словникових статей на букви «Б – Д», що демонструють нові підходи до офіційної передачі російсько-українських особових імен:

Бор`ис, м., кан.; от болг. им. *Богорис* из монг. *bogori* «малый» или греч. *boreas, boreēs* «северный ветер, борея, север» – **Бор`ис** (изменение произношения [i] на [и] подчеркивает слав. Идентификацию им. в укр. проприальной культуре), р.п. -са, д.п. -су или -ові, з.п. -се, отч. **Бор`исович**, р.п. -ча, з.п. -чу, **Бор`исівна**, р.п. -ни, д.п. и п.п. -ні, з.п. -но.

Борисл`ав, м., слав.; «славный в борьбе» от «борьба, борются» и «слава» – **Борисл`ав** (изменение произношения [i] на [и] подчеркивает слав. идентификацию им. в укр. проприальной культуре), р.п. -ва, д.п. -ву или -ові, з.п. -ве, отч. **Борисл`авович**, р.п. -ча, з.п. -чу, **Борисл`авівна**, р.п. -ни, д.п. и п.п. -ні, з.п. -но.

Бронисл`ав, м., слав.; «берегущий славу» от пол. *broni(ć)* «беречь, охранять» и *ślaw* «слава» – **Бронисл`ав** (морф. *броні-* с укр. [i] подчеркивает пол. происхождение им.), р.п. -ва, д.п. -ву или -ові, з.п. -ве, отч. **Бронисл`авович**, р.п. -ча, з.п. -чу, **Бронисл`авівна**, р.п. -ни, д.п. и п.п. -ні, з.п. -но.

Бронисл`ава, ж., слав., от м. **Броні`слав** (см.), – **Бронисл`ава** (морф. *броні-* с укр. [i] подчеркивает пол. происхождение им.), р.п. -ви, д.п. и п.п. -ві, з.п. -во.

Вас`илий, м., кан.; «царственный» от греч. им. *Basileius* «царский» (пол. *Bazyli*, рум. *Vasilie*, венг. *Lászlo*) – **Вас`илий** (морф. *-ій* идентифицирует рус. обладателя им., а изменение произношения [и] на [ы] подчеркивает слав. идентификацию им. в укр. проприальной культуре), р.п. -лія, д.п. -лію или -еві, з.п. -лію, отч. **Вас`илийович**, р.п. -ча, з.п. -чу, **Вас`илиївна**, р.п. -ни, д.п. и п.п. -ні, з.п. -но; **укр. экв. Вас`иль**, р.п. -ля, д.п. -лю или -еві, з.п. -лю, отч. **Вас`ильович**, р.п. -ча, з.п. -чу, **Вас`илівна**, р.п. -ни, д.п. и п.п. -ні, з.п. -но.

Вик`ентий и **Вик`ент**, м, кан.; от латин. им. *Vincentius*, польск. *Wincenty* «победитель» – **Вик`ентій** и **Вик`ент** (морф. *вікент-* с укр. [i] подчеркивает неславянское происхождение им.), р.п. -ія и -та, д.п. -ію и -ту или -ові, з.п. -ію и -те, отч. **Вик`ентійович** и **Вик`ентович**, р.п. -ча, з.п. -чу, **Вик`ентіївна** и **Вик`ентівна**, р.п. -ни, д.п. и п.п. -ні, з.п. -но.

В`иктор, м, кан.; от латин. *victor* «победитель» – **В`иктор** (морф. *віктор-* с укр. произношением [i] подчеркивает неславянское происхождение первичного собственника), р.п. -ра, д.п. -ру или -ові, з.п. -ре, отч. **В`икторович**, р.п. -ча, з.п. -чу, **В`икторівна**, р.п. -ни, д.п. и п.п. -ні, з.п. -но.

В`ера, ж., кан.; от д.-рус. *вѣра* – калька из греч. *pistis* «вера» – **В`ера** (фон. [e] идентифицирует русск. обладателя им.), р.п. -ри, д.п. и п.п. -рі, з.п. -ро; **укр. экв. В`іра** (фон. [i] идентифицирует укр. обладателя им.).

Влад`имир, м, кан., слав; от д.-рус. *ВолодимѢр* из пр.-слав. **Voldimerъ*, где **voldь* «власть» и *-теръ* «великий» – **Влад`имир** (морф. *влад-* идентифицирует рус. обладателя им., а изменение [i] на [и] подчеркивает слав. идентификацию им. в укр. проприальной культуре), р.п. -ра, д.п. -ру или -ові, з.п. -ре, отч. **Влад`имирович**, р.п. -ча, з.п. -чу, **Влад`имирівна**, р.п. -ни, д.п. и п.п. -ні, з.п. -но; **укр. экв. Волод`имир** (морф. *волод-* идентифицирует укр. обладателя им.), р.п. -ра, д.п. -ру или -ові, з.п. -ре, отч. **Волод`имирович**, р.п. -ча, з.п. -чу, **Волод`имирівна**, р.п. -ни, д.п. и п.п. -ні, з.п. -но.

Владим`ира, ж., кан.; от **Влад`имир** (см.) – **Владим`ира** (морф. *влад-* идентифицирует рус. обладателя им., а изменение [i] на [и] подчеркивает слав. идентификацию им. в укр. проприальной культуре), р.п. -ри, д.п. и п.п. -рі, з.п. -ро; **укр. экв. Володим`ира** (морф. *волод-* идентифицирует укр. обладателя им.).

Вс`еволод, м, кан., слав; от д.-рус. *вѣсь* и *володѣти* «владеть» – **Вс`еволод** (изменение [e] на [e] подчеркивает слав. идентификацию им. в укр. проприальной культуре), р.п. -да, д.п. -ду или -ові, з.п. -де, отч. **Вс`еволодович**, р.п. -ча, з.п. -чу, **Вс`еволодівна**, р.п. -ни, д.п. и п.п. -ні, з.п. -но.

Вячесл`ав, *м., кан.*; от слав. *вяще* «больше» и *слава* – **Вячесл`ав** (морф. *вяче-* идентифицируют русск. обладателя им.), *р.п.* -ва, *д.п.* -ву или -ові, *з.п.* -ве, *отч.* **Вячесл`авович**, *р.п.* -ча, *з.п.* -чу, **Вячесла`вівна**, *р.п.* -ни, *д.п.* и *п.п.* -ні, *з.п.* -но; *укр. экв.* **В`ячесл`ав** (морф. *в`яче* идентифицирует укр. обладателя им.), *р.п.* -ва, *д.п.* -ву или -ові, *з.п.* -ве, *отч.* **В`ячесл`авович**, *р.п.* -ча, *з.п.* -чу, **В`ячеславівна**, *р.п.* -ни, *д.п.* и *п.п.* -ні, *з.п.* -но.

Вячесл`ава, *ж., кан.*; от **Вячесл`ав** (*см.*) – **Вячесл`ава** (морф. *вяче-* идентифицируют рус. обладателя им.), *р.п.* -ви, *д.п.* -ві, *з.п.* -во; *укр. экв.* **В`ячесл`ава** (морф. *в`яче* идентифицирует укр. обладателя им.), *р.п.* -ви, *д.п.* -ві, *з.п.* -во.

Гаври`ил и **Гавр`ил**, *м., кан., ред.*; от д.-евр. им. *Gabāri`el* «мое могущество, Бог»; пол. *Gabriel*, венг. *Gabor, Gabriel* – **Гаври`їл** (фон. [йї] идентифицирует слав. обладателя кан. им.) и **Гавр`ил** (изменение произношения [i] на [и] подчеркивает слав. идентификацию им. в укр. проприальной культуре), *р.п.* -ла, *д.п.* -лі, *з.п.* -ле, *отч.* **Гаври`їлович** и **Гавр`илович**, *р.п.* -ча, *з.п.* -чу, **Гаври`їлівна** и **Гавр`илівна**, *р.п.* -ни, *д.п.* и *п.п.* -ні, *з.п.* -но; *укр. экв.* **Гавр`ило** (морф. *-о* идентифицирует укр. обладателя им.), *р.п.* -ла, *д.п.* -лові, *з.п.* -ло, *отч.* **Гавр`илович**, *р.п.* -ча, *з.п.* -чу, **Гавр`илівна**, *р.п.* -ни, *д.п.* и *п.п.* -ні, *з.п.* -но.

Генн`адий, *м., кан.*; от греч. *gennadas* «благородный, родовитый» – **Генн`адій** (граф. *-ни-* указывает на греч. происхождение им. или слав. с корнями *ген-* «род» и *-надежда*), *р.п.* -дія, *д.п.* -дію или -еві, *з.п.* -дію, *отч.* **Генн`адійович**, *р.п.* -ча, *з.п.* -чу, **Генн`адіївна**, *р.п.* -ни, *д.п.* и *п.п.* -ні, *з.п.* -но.

Генн`адия, *ж., кан.*; от **Генн`адий** (*см.*) – **Генн`адія**, *р.п.* -її, *д.п.* -її, *з.п.* -іє.

Генри`етта, *ж., зап.*; от фр. им. *Henriette* из нем. *Heinrich* «могущественный правитель, собственник» – **Генрі`етта** (граф. *-тт-* указывает на фр. происхождение им., а изменение [e] на [е] (*ген-*) и фон. [йе] (*-етта*) подчеркивает слав. идентификацию им. в укр. проприальной культуре), *р.п.* -тти, *д.п.* -тті, *з.п.* -тто.

Ге`оргий *м., кан.*; от греч. им. *Georgios* «земледелец, хлебороб» из *geo-* «земля» и *ergon* «работа» (рум. *Gheorghie*, венг. *Gyorgy*) – **Ге`оргій** (изменение произношения [e] на [е] подчеркивает слав. идентификацию им. в укр. проприальной культуре), *р.п.* -гія, *д.п.* -гію или -еві, *з.п.* -гію, *отч.* **Ге`оргійович**, *р.п.* -ча, *з.п.* -чу, **Ге`оргіївна**, *р.п.* -ни, *д.п.* и *п.п.* -ні, *з.п.* -но.

Г`ера, *ж., ред.*; от греч. им. *Hera* «царица богов, покровительница браков» – **Г`ера** (изменение произношения [e] на [е] подчеркивает слав. идентификацию им. в укр. проприальной культуре), *р.п.* -ри, *д.п.* -рі, *з.п.* -ро.

Гер`асим, *м., кан., ред.*; от греч. им. *Gerasimus* «степенный, уважаемый» – **Гер`асим** (морф. *герас-* идентифицирует рус. обладателя им., а изменение произношения [e], [i] на [е], [и] подчеркивает слав. идентификацию им. в укр. проприальной культуре), *р.п.* -ма, *д.п.* -му или -ові, *з.п.* -ме, *отч.* **Гер`асимович**, *р.п.* -ча, *з.п.* -чу, **Гер`асимівна**, *р.п.* -ни, *д.п.* и *п.п.* -ні, *з.п.* -но; *укр. экв.* **Гар`асим** (морф. *-гарас-* идентифицирует укр. обладателя им.), *р.п.* -ма, *д.п.* -му или -ові, *з.п.* -ме, *отч.* **Гар`асимович**, *р.п.* -ча, *з.п.* -чу, **Гар`асимівна**, *р.п.* -ни, *д.п.* и *п.п.* -ні, *з.п.* -но.

Гл`єб, *м., кан.*; «потомок Бога» от д.-рус. им. *ГьлѢбъ* из сканд. *Gudleifr* (*gud* «Бог» и *leifr* «потомок»), нем. *Gottlieb* – **Гл`єб** (фон. [e] идентифицирует русск. обладателя им.), *р.п.* -ба, *д.п.* -бу или -ові, *з.п.* -бе, *отч.* **Гл`єбович**, *р.п.* -ча, *з.п.* -чу, **Гл`єбівна**, *р.п.* -ни, *д.п.* и *п.п.* -ні, *з.п.* -но; *укр. экв.* **Гл`їб** (фон. [i] идентифицирует укр. обладателя им.), *р.п.* -ба, *д.п.* -бу или -ові, *з.п.* -бе, *отч.* **Гл`їбович**, *р.п.* -ча, *з.п.* -чу, **Гл`їбівна**, *р.п.* -ни, *д.п.* и *п.п.* -ні, *з.п.* -но.

Горд`ей, *м., кан., ред.*; от греч. им. фригийских царей *Gordios* – **Горд`єй** (фон. [e] идентифицирует рус. обладателя им.), *р.п.* -дея, *д.п.* -дею или -еві, *з.п.* -дею, *отч.* **Горд`єйович**, *р.п.* -ча, *з.п.* -чу, **Горд`єївна**, *р.п.* -ни, *д.п.* и *п.п.* -ні, *з.п.* -но; *укр. экв.* **Горд`їй** (фон. [i] идентифицирует укр. обладателя им.), *р.п.* -дія, *д.п.* -дію или -еві, *з.п.* -дію, *отч.* **Горд`їйович**, *р.п.* -ча, *з.п.* -чу, **Горд`їївна**, *р.п.* -ни, *д.п.* и *п.п.* -ні, *з.п.* -но.

Григ`ор, *м., кан.*; «бдительный, наблюдательный, бодрый» от греч. им. *Gregorios* из *gregoreo* «не сплю, наблюдаю»; пол. *Grzegorz*, рум. *Grigore* – **Григ`ор** (изменение произношения [i] на [и] подчеркивает слав. идентификацию им. в укр. проприальной культуре), *р.п.* -ра, *д.п.* -ру или -ові, *з.п.* -ре, *отч.* **Григ`орвич**, *р.п.* -ча, *з.п.* -чу, **Григ`орівна**, *р.п.* -ни, *д.п.* и *п.п.* -ні, *з.п.* -но.

Григ`орій, *м., кан.*; «бдительный, наблюдательный, бодрый» от греч. им. *Gregorios* из *gregoreo* «не сплю, наблюдаю»; пол. *Grzegorz*, рум. *Grigore* – **Григ`орій** (изменение произношения [i] на [и] подчеркивает слав. идентификацию им. в укр. проприальной культуре), *р.п.* -рія, *д.п.* -рію или -еві, *з.п.* -рію, *отч.* **Григ`орійович**, *р.п.* -ча, *з.п.* -чу, **Григ`оріївна**, *р.п.* -ни, *д.п.* и *п.п.* -ні, *з.п.* -но.

Дав`ид, м., кан., ред.; от д.-евр. им. *Dāvid* «любимый» – **Дав`ид** (укр. [и] идентифицирует слав. обладателя им.), р.п. -да, д.п. -ду или -ові, з.п. -де, отч. **Дав`идович**, р.п. -ча, з.п. -чу, **Дав`идівна**, р.п. -ни, д.п. и п.п. -ні, з.п. -но.

Дани`ила, ж., ред.; от **Дани`ил** (см.) – **Дани`їла** (изменение произношения [і] на [и] и фон. [йі] идентифицирует слав. обладателя им. в укр. проприальной культуре), р.п. -ри, д.п. -рі, з.п. -ро.

Дани`ил, **Дан`ила** и **Дан`ил**, м., кан., ред.; от д.-евр. им. *Dān`īl* «мой судья – Бог, божий суд» – **Дани`їл** (фон. [йі] идентифицирует слав. обладателя кан. им.), **Дан`ила** и **Дан`ил** (изменение произношения [і] на [и] подчеркивает слав. идентификацию им. в укр. проприальной культуре), р.п. -ла, д.п. -лі и -ові, з.п. -ле, отч. **Дани`їлович** и **Дан`илович**, р.п. -ча, з.п. -чу, **Дани`їлівна** и **Дан`илівна**, р.п. -ни, д.п. и п.п. -ні, з.п. -но; укр. экв. **Дан`ило** (морф. -о идентифицирует укр. обладателя им.), р.п. -ла, д.п. -ові, з.п. -ло, отч. **Дан`илович**, р.п. -ча, з.п. -чу, **Дан`илівна**, р.п. -ни, д.п. и п.п. -ні, з.п. -но.

Д`арий, м., кан., ред.; «богатый, хозяйственный» от им. перс. царя – **Дар`ій**, р.п. -рія, д.п. -рію или -єві, з.п. -рію, отч. **Д`арійович**, р.п. -ча, з.п. -чу, **Д`арійівна**, р.п. -ни, д.п. и п.п. -ні, з.п. -но.

Д`арья, ж., кан.; от **Д`арий** (см.) – **Д`ар`я** (апостроф передает твердое произношение звука [р]), р.п. -р`ї, д.п. -р`ї, з.п. -р`є; укр. экв. **Дар`ина** и разг. **Од`арка**, р.п. -ни и -ки, д.п. -ні и -ці, з.п. -но и -ко.

Дем`ид, м., кан., ред.; от греч. им. *Diomedes* из *dios* (от «Зевс») «божественный, славный, великий» и *medo* «забочусь, опекаю» – **Дем`ид** (изменение произношения [ε] на [е] и [і] на [и] подчеркивает слав. идентификацию им. в укр. проприальной культуре), р.п. -да, д.п. -ду или -ові, з.п. -де, отч. **Дем`идович**, р.п. -ча, з.п. -чу, **Дем`идівна**, р.п. -ни, д.п. и п.п. -ні, з.п. -но.

Дем`ян, м., кан., ред.; от греч. им. *Damianos* из *Damis* (имя д.-рим. богини плодородия Дамии) – **Дем`ян** (апостроф передает твердое произношение звука [м]), р.п. -на, д.п. -ну или -ові, з.п. -не, отч. **Дем`янович**, р.п. -ча, з.п. -чу, **Дем`янівна**, р.п. -ни, д.п. и п.п. -ні, з.п. -но.

Ден`ис, м., кан., ред.; от греч. им. *Dionysios* из *Dionysos* «Бог вина и виноделия в греч. мифологии» – **Ден`ис** (изменение произношения [ε] на [е] и [і] на [и] подчеркивает слав. идентификацию им. в укр. проприальной культуре), р.п. -са, д.п. -су или -ові, з.п. -се, отч. **Ден`исович**, р.п. -ча, з.п. -чу, **Ден`исівна**, р.п. -ни, д.п. и п.п. -ні, з.п. -но.

Ди`ана, ж., зап.; от латин. *Diāna* из *Divana, diva* «богоподобная, божественная, прекрасная» – **Ді`ана** (укр. «іа» идентифицирует неслав. происхождение им.), р.п. -ни, д.п. -ны, з.п. -но.

Дм`итрий, м., кан.; «земледелец» от греч. притяжательного прилаг. *Dēmētrios* «принадлежащий Деметре – богини плодородия и земледелия» – **Дм`итрій** (изменение произношения [і] на [и] подчеркивает слав. идентификацию, а морф. -ій идентифицирует рус. обладателя им. в укр. проприальной культуре), р.п. -рія, д.п. -рію или -єві, з.п. -рію, отч. **Дм`итрійович**, р.п. -ча, з.п. -чу, **Дм`итрійівна**, р.п. -ни, д.п. и п.п. -ні, з.п. -но; укр. экв. **Дмитр`о** (морф. -о идентифицирует укр. обладателя им.), р.п. -ра, д.п. -ру или -ові, з.п. -ре, отч. **Дм`итрович**, р.п. -ча, з.п. -чу, **Дм`итрівна**, р.п. -ни, д.п. и п.п. -ні, з.п. -но.

Висновки й перспективи подальших досліджень. У результаті накопичення знань про природу онімів сучасна ономастика поступово осмислює своє основне призначення – бути захисником прав людини, якій мовознавство повинно забезпечити адекватне трактування її правового статусу. Заключним етапом цієї роботи має стати створення низки відповідних словників, здатних задовольнити потреби українських громадян і спеціалістів юридично-правових служб у їхньому прагненні до правильної фіксації власного імені в іншій мові (у цьому разі українській) – грамотної з погляду права, графіки й орфографії.

Джерела та література

1. Мозговий В. І. Фононіми, морфоніми, графоніми, або методика передачі власних назв засобами спорідненої мови / В. І. Мозговий // Функціональна лінгвістика : сб. науч. работ / Крым. респ. ин-т последиплом. образования ; науч. ред. А. Н. Рудяков. – Симферополь, 2010. – Т. 2. – С. 102–104.
2. Мозговий В. І. Из досвіду роботи над словником офіційної передачі російських імен засобами української мови / В. І. Мозговий // Наук. вісн. Волин. нац. ун-ту ім. Лесі Українки. Серія : Філологічні науки. Мовознавство. – 2012. – № 22. – С. 156–162.
3. Мозговой В. И. Правовые горизонты ономастики / В. И. Мозговий // И слово Ваше отзовется / Гуманитарный центр «Азбука». – К. : Изд. дом Дмитрия Бурого, 2012. – С. 373–383.

Умовні скорочення

<i>венг.</i> – венгерський	<i>пол.</i> – польський
<i>граф.</i> – графоним	<i>п.п.</i> – предложний падеж
<i>греч.</i> – грецький	<i>нем.</i> – німецький
<i>д.п.</i> – дательний падеж	<i>отч.</i> – отчество
<i>д.-евр.</i> – древнееврейський	<i>ред.</i> – рідкий
<i>д.-рус.</i> – древнерусський	<i>рим.</i> – римський
<i>ж.</i> – жіночий	<i>р.п.</i> – родовий падеж
<i>кан.</i> – канонічний	<i>разг.</i> – розмовний
<i>монг.</i> – монгольський	<i>рум.</i> – румунський
<i>м.</i> – чоловічий	<i>рус.</i> – російський
<i>морф.</i> – морфоним	<i>слав.</i> – слов'янський
<i>зап.</i> – західний	<i>сканд.</i> – скандинавський
<i>з.п.</i> – звательний падеж	<i>укр. экв.</i> – український еквівалент
<i>им.</i> – ім'я, імена	<i>фон.</i> – фононим
<i>латин.</i> – латинський	<i>фр.</i> – французький
<i>перс.</i> – перський	

Мозговой Владимир. Официальная передача русских личных имен на украинский язык (примеры словарных статей на буквы «Б – Д»). В статье акцентируется, что проблему стандартизации собственных имен следует решать не путем «приспособления» онимов исключительно к украинской парадигме, а путем создания единых подходов к их презентации в украинской проприальной культуре с точки зрения права, при которой только обладатель сможет распоряжаться судьбой своего имени с учетом специфики иной языковой системы. Новое осмысление главного предназначения онимной лексики – быть средством передачи юридически точной информации о собственнике – предполагает и актуализацию нового социально-правового метода его идентификации средствами других языков. С учетом этого метода предлагаются словарные статьи передачи русских личных имен на украинский язык в контексте права (буквы «Б – Д»).

Ключевые слова: проприальная культура, атрибут права, метод социально-правовой идентификации собственных имен, фононимы, графонимы, морфонимы.

Mozhovyi Volodymyr. Official Transfer of Russian Proper Names to Ukrainian. Examples of Dictionary Articles, Beginning with Letters «Б – Д». The article emphasizes, that the problem of standardization of Proper names should be solved not by «adaption» of onyms only to Ukrainian paradigm, but by means of creating a united methods of its presentation in Ukrainian proprial culture from the legal point of view. This point of view insists on the fact that only the owner can rule the fate of his name, regarding specifics of another language system. New understanding of the main mission of onym lexis – to be a means of legally exact information about the owner – supposes actualization of new social and legal method of identification by means of other languages. Regarding this method the author suggests dictionary articles of translation of Russian proper names beginning with letters «Б – Д» into Ukrainian in context of law.

Key words: proprial culture, the attribute of law, method of social and legal identification of proper names, phononyms, graphonyms, morphonyms.

Стаття надійшла до редколегії
20.03.2013 р.

УДК 81'255.4=161.2:81'373.4=111

Ольга Алексин

Особливості відтворення Шекспірової гри слів у перекладах Ірини Стешенко

У статті досліджено питання відтворення Шекспірової гри слів у перекладах І. Стешенко, яка посідає особливе місце серед перекладачів В. Шекспіра як автор найбільшої кількості українських перекладів – шести, серед яких чотири комедії («Венеціанський купець», «Багато галасу з нічого», «Комедія помилок», «Два веронці») та дві трагедії («Отелло», «Ромео і Джульєтта»). Проаналізовано основні методи перекладу та частоту їх